

АУДАН ӘКІМІ А. СМАЙЫЛОВТЫҢ МЕРЕКЕЛІК ҚҰТТЫҚТАУЫ

Халықаралық балаларды қорғау күнімен

Құрметті ата-аналар, балалар!

Сіздерді балалық шақтың басты мерекесі – балаларды қорғау Күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Балалар – өмірдің көркі, оларды қорғау, қамқор жасау біздің басты міндетіміз және борышымыз. Балалардың бақытты бет-жүзін көру біз үшін өте үлкен бақыт.

Біздің алдымызда өмірге жаңадан аяқ басып келе жатқан жас ұрпақтың бақытты болашағын қамтамасыз ету және оларға терең білім беріп, талантын ашу, патриоттық сезімін қалыптастырып, жақсы тәрбие беру міндеті тұр.

Барша ата-аналарға, ұстаздар мен тәрбиешілерге ұрпақ тәрбиесінде шыдамдылық танытып, тың жетістіктерге жететініне сенімдімін.

Балалардың жазғы демалыстары қызықты және көңілді болсын. Жаңа оқу жылына құлшына кірісулеріне шын жүректен тілектеспін.

Аудан әкімінің Саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу сөзі

Қадірлі жерлестер!

31-мамыр егемен еліміздің тағдырындағы ең бір қасіретті кезеңді еске алатын ерекше күн – Саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күні. Әрине, бұл – ұмытуға болмайтын ұлттың ұлы қасіреті, ұлттың ұлы трагедиясы!

Өздеріңізге белгілі, XX ғасырда отаршыл жүйенің озбырлығын көрген халқымыз екі бірдей алапат ашаршылықты басынан кешті. Саяси қуғын-сүргіннің азабын тартып, отызыншы жылдары орасан зор нәубетке ұшырады.

Дана халқымызда: «Өзінің өткенін ұмытқанның болашағы да бұлыңғыр», - деген аталы сөз бар. Сондықтан арада қанша уақыт өтсе де, тоталитарлық жүйенің құрбандары ешқашан ұмытылмайды.

Біз, бүгінгі ұрпақ, еліміздің жарқын болашағы жолында қаза болған осындай жасампаз тұлғалардың алдында ғұмыр бойы бас иіп өтуге міндеттіміз.

Олардың ерлігін есте ұстау, келешек ұрпақтың санасына сіңіру – біздің перзенттік парызымыз, азаматтық борышымыз деп білемін.

Дорогие дети, уважаемые родители и педагоги!

От всей души поздравляю Вас с Международным Днем защиты детей - праздником доброты, радости и заботы о будущем!

Дети - это самое ценное, что есть у общества. Их смех, счастье и безопасность - наша общая ответственность.

Пусть каждый ребенок растет в любви, тепле, получает достойное образование и реализует свои мечты.

Желаю крепкого здоровья, благополучия, семейного уюта и светлого будущего каждому ребенку!

Пусть мир будет наполнен добром, а детство - беззаботным и счастливым!

С уважением, Н. СЕКЕНОВ,
председатель районного маслихата.

ҚҰРМЕТТІ БҰЛАНДЫЛЫҚТАР!

Сіздерді 2026 жылғы 1 маусымда сағат 10.00-де қаланың орталық стадионында өтетін Халықаралық Балаларды қорғау күні мерекелеуге шақырамыз.

Бағдарламада: ойын және шығармашылық алаңдардың жұмысы, түрлі сайыстар, ұлттық ойындар, спорттық және би жарыстары, мерекелік концерт, аниматорлар, тәтті сыйлықтар және басқа да қызықтар болады.

Баршаңызды мерекеде күтеміз!

* * *

УВАЖАЕМЫЕ БҰЛАНДЫҢЦЫ!

Приглашаем вас на празднование Международного Дня защиты детей, которое состоится 1 июня 2026 года в 10.00 часов на центральном стадионе г. Макинска.

В программе: игровые и творческие площадки, национальные игры и спортивные состязания, танцевальный батл, праздничный концерт, аниматоры, сладкие подарки и много интересного.

Ждем всех на праздник!

ХАЛЫҚТЫҢ ЖАНЫ, ТАРИХЫ, САЛТ-ДӘСТҮРІ МЕН РУХАНИ КҮШІ

Өткен аптада ауданымыздың басты мәдени ордасында Қазақстан Республикасы Мәдениет және өнер қызметкерлері күніне және Буланды аудандық Мәдениет үйінің 40 жылдық мерейтойына арналған салтанатты іс-шара өз мәресіне жетті. Ауқымды шараға аудан басшысы Ардақ Смайылов, аудандық мәслихата төрағасы Нұрбек Секенов, «AMANAT» партиясы аудандық филиалының төрайымы Раушан Хожабай, Ақмола облыстық мәслихатының депутаты, «ХПП Арна» ЖШС-нің басшысы Клара Мендібаева, аудан әкімінің орынбасары Кенжебиек Исмағамбетова, аудандық мекеме басшылары, аудандық мәдениет саласының ардагерлері мен қызметкерлері қатысты.

Биылғы мерекелік бағдарлама айрықша ауқымды әрі мазмұнды өтті. Оған себеп – биыл ауданның басты мәдениет ошағы өзінің мерейлі 40 жылдығын атап өтуде. Осы жылдар ішінде аудандық Мәдениет үйі үлкен тарихи жол кешті: қайта құру жылдарында зәулім ғимаратты күтіп ұстау қиынға соққан кезеңдер де болды, ұжымның қалыптасып, өңірден талантты өнерпаздар мен мамандар тартылған уақыттар да артта қалды.

Бүгінде аудандық Мәдениет үйі – кәсіби мамандармен толық қамтылған, бай тарихы мен зор шығармашылық әлеуеті бар заманауи мекеме. Қырық жыл ішінде Мәдениет үйінің шығармашылық ұжымдары аудандық, облыстық және республикалық байқауларда толағай табыстарға жетті. Иеленген кубоктар, медальдар, Алғыс хаттар мен грамоталардың санына жету мүмкін емес. Ең басты мақтаныштардың бірі - Мәдениет үйі құрамындағы барлық шығармашылық ұжымдардың «Халықтық» атағына ие болуы. Бұл - мекеме басшылығының, ұжым жетекшілерінің, өнерпаздардың және қатысушылардың қажырлы еңбегінің нәтижесі.

Іс-шара аясында шығармашылық ұжымдар мен өнерпаздардың жетістіктер

Мәдениет үйінің ұжымын айтулы мерейтойларымен және 40 жылдық мерекелерімен шын жүректен құттықтаймыз!

40 жыл бойы аудандық Мәдениет үйі ауданымыздың мәдени тынысының алтын діңгегі, жас таланттардың бағын ашатын киелі шаңырақ және халқымыздың баға жетпес дәстүрлерін көздің қарашығындай сақтап келе жатқан қастерлі мекен болып табылады.

Мәдениет үйінің бүгінгі заманауи келбеті мен гүлденуіне оның басшысы - директор және аудандық мәслихат депутаты Кенжеғалиев Әлішер Жаныбекұлының қосқан үлесі орасан зор.

Оның жоғары кәсібилігінің, сарқылмас қайрат-жігері мен ұйымдастырушылық қабілетінің арқасында аудандағы әрбір іс-шара жоғары деңгейдегі ұмытылмас оқиғаға айналады. Әлішер Жаныбекұлы қоғамдық қызметті шығармашылық менеджментпен шебер ұштастыра отырып, ұжым үшін қолайлы жағдай жасап, ең батыл мәдени жобаларды жүзеге асырып келеді.

Құрметті Әлішер Жаныбекұлы! Сізге жаңа белестерді бағындыру жолында қажымас қайрат пен даналық, ауданымыздың игілігі үшін жоспарланған барлық істеріңізге сәттілік пен береке тілейміз. Шығармашылық шабытыңыз сарқылмасын, еңбегіңіз жана берсін, ал көрермен залы әрқашан лық толы болсын!

Буланды аудандық мәслихаты.

көрмесі ұйымдастырылып, онда мәдениет саласының ауданның рухани дамуына қосқан үлесі мен бай тарихы кеңінен таныстырылды. Мерекенің сәнін келтірген концерттік бағдарлама көрермендерге ерекше әсер сыйлап, музыка мен өнерге толы әсерлі кешке ұласты.

Аудан басшысы Ардақ Дулатұлы мәдениет саласының қызметкерлерін кәсіби мерекелерімен шын жүректен құттықтап, олардың ел руханиятын дамыту, ұлттық құндылықтарды насихаттау және жас ұрпақтың бойына өнер мен эстетикалық тәрбиені сіңіру жолындағы еңбегін ерекше атап өтті. Сондай-ақ, көп жылдар бойы мәдениет саласының дамуына сүбелі үлес қосып, кейінгі буынға бағыт-бағдар көрсетіп келе жатқан сала ардагерлеріне зор алғысын білдіріп, олардың қажырлы еңбегі мен тәжірибесі бүгінгі мәдени ортаның қалыптасуына негіз болғанын атап өтті.

(Жалғасы 2 бетте).

КУЛЬТУРА – ВЕЛИКОЕ НАСЛЕДИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА

ХАЛЫҚТЫҢ ЖАНЫ, ТАРИХЫ, САЛТ-ДӘСТҮРІ МЕН РУХАНИ КҮШІ

(Жалғасы, басы 1 бетте).

Аудан әкімі барша мәдениет мейталмандарына шығармашылық табыс, мықты денсаулық және толағай жетістіктер тілеп, олардың еңбегі әрдайым елдің ыстық ықыласына бөлене беретінін жеткізді.

Мәдениет саласының ардагерлері мен қызметкерлеріне ерекше құрмет көрсетіліп, көпжылдық адал еңбегі, кәсібіне деген шынайы берілгендігі және аудан мәдениетінің дамуы-

на қосқан үлесі үшін Алғыс хаттар, мерейтойлық медальдар мен естелік сыйлақтар табысталды.

Соңғы жылдары аудандық Мәдениет үйіне облыстық және жергілікті атқарушы билік тарапынан зор қолдау көрсетілуде. Қаржыландыру көлемінің артуы ғимаратқа күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге, аумақты толық абаттандыруға және шығармашылық ұжымдардың жұмысына қолайлы жағдай жасауға мүмкіндік берді.

Бүгінде Мәдениет үйі тек мерекелік іс-шаралар мен концерттер өтетін орын ғана емес, Макинск қаласының көрікті әрі заманауи келбетін айқындайтын маңызды нысанға айналды.

Ғимараттың бүгінгі келбеті, ұжымның ауызбіршілігі және Мәдениет үйінің облыстық деңгейдегі жоғары беделі - аудандық мәслихат депутаты, Мәдениет үйінің директоры Алишер Кенжеғалиевтің

еңбегінің нәтижесі. Оның кәсібилігі, бастамашылдығы мен іскерлік қасиеттерінің арқасында қаржыландыру көлемі ұлғайып, мәдениет саласын дамытуға бағытталған маңызды жобалар жүзеге асырылуда.

Мәдениет - халықтың жаны, тарихы, салт-дәстүрі мен рухани күші. Мәдениет қызметкерлері, өнерпаздар, музыканттар, кітапханашылар және шығармашылық

ұжым жетекшілері күнделікті еңбегі арқылы ұлттық мұрамызды сақтап, оны келер ұрпаққа жеткізіп келеді.

Барлық мәдениет қызметкерлеріне таланты, шабыттары, ерен еңбектері және өз ісіне деген адалдықтары үшін шынайы алғысымыз білдіреміз. Сіздерге зор денсаулық, сарқылмас қуат, жаңа шығармашылық жетістіктер, көрерменнің ыстық ықыласы мен аудандық Мәдениет үйінің одан әрі өркендеуін тілейміз!

ДУША НАРОДА, ЕГО ПАМЯТЬ, ТРАДИЦИИ И ДУХОВНАЯ СИЛА

На минувшей неделе в главном очаге культуры района состоялось торжественное мероприятие, посвященное Дню работников культуры и искусства Республики Казахстан и 40-летию юбилею Буландынского районного Дома культуры. В мероприятии приняли участие аким района Ардак Смаилов, председатель районного маслихата Нурбек Сексенов, председатель районного филиала партии «AMANAT» Раушан Хожабай, депутат Акмолинского областного маслихата, директор ТОО «ХПП Арна» Клара Мендыбаева, заместитель акима района Кенжебике Исмагамбетова, руководители районных учреждений, ветераны и работники сферы культуры района.

Праздничная программа этого года стала особенно масштабной и значимой, ведь главный очаг культуры района отмечает в 2026 году свой славный 40-летний юбилей. За эти годы районный Дом культуры прошёл большой и непростой путь: были времена становления и развития, периоды в годы перестройки, когда огромное здание было сложно содержать, когда только формировался коллектив и велась большая работа по привлечению

талантливых артистов и специалистов со всего региона.

Сегодня районный Дом культуры - это современное учреждение, полностью укомплектованное профессиональными кадрами, с богатой историей, высоким авторитетом и огромным творческим потенциалом. За сорок лет творческими коллективами Дома культуры достигнуто невероятное количество побед на районных, областных и республиканских конкурсах. Не сосчитать кубков, медалей, благодарственных писем и грамот, заслуженно полученных за многолетний труд и высокий уровень мастерства. Особой гордостью является то, что все творческие коллективы, работающие в составе Дома культуры, удостоены почётного звания «Народный». Это огромная заслуга руководства учреждения, руководителей коллективов, артистов и всех участников творческой деятельности.

В рамках мероприятия была организована выставка достижений творческих коллективов и артистов, отражающая многолетнюю историю, богатое культурное наследие и вклад работников культуры в духовное развитие

района. Ярким украшением праздника стала насыщенная концертная программа, наполненная музыкой, творчеством, искренними эмоциями и любовью к искусству.

Аким района Ардак Смаилов тепло поздравил работников сферы культуры с профессиональным праздником, отметив их значительный вклад в развитие духовной жизни общества, популяризацию национальных ценностей, а также воспитание подрастающего поколения через искусство и эстетическое образование. Он подчеркнул, что труд работников культуры играет важную роль в формировании духовно богатого и гармонично развитого общества. Особые слова благодарности были выражены ветеранам отрасли, которые на протяжении многих лет вносили весомый вклад в развитие культурной сферы и продолжают служить примером для молодого поколения. Их опыт, преданность профессии и неустанный труд стали прочной основой для становления и развития современной культурной среды района. Аким района пожелал всем работникам культуры крепко-

го здоровья, творческого вдохновения, новых профессиональных достижений и благополучия, отметив, что их труд всегда будет пользоваться искренним уважением и признательностью со стороны общества.

Особые слова признательности были адресованы ветеранам и работникам сферы культуры, которым вручили Благодарственные письма, нагрудные медали и памятные подарки за многолетний добросовестный труд, преданность профессии и вклад в развитие культуры района.

За последние годы Дом культуры получает значительную поддержку со стороны областной и местной исполнительной власти. Благодаря увеличению финансирования удалось провести капитальный ремонт здания, полностью благоустроить территорию и создать современные условия для работы творческих коллективов и проведения мероприятий. Сегодня Дом культуры является не только центром проведения праздничных мероприятий и концертов, но и настоящей достопримечательностью города Макинска - красивым, современным и ухоженным объектом.

Большая заслуга в нынешнем облике здания, сплочённости коллектива и высоком авторитете Дома культуры на областном уровне принадлежит действующему директору, депутату районного маслихата Алишеру Кенжеғалиеву. Благодаря его профессионализму, инициативности и деловым качествам стало возможным увеличение финансирования, реализация важных проектов и дальнейшее развитие сферы культуры района.

Культура - это душа народа, его память, традиции и духовная сила. Именно работники культуры, артисты, музыканты, библиотекари, руководители творческих коллективов своим ежедневным трудом сохраняют и передают будущим поколениям наше богатое наследие, объединяя людей через искусство и творчество.

Искренне благодарим всех работников культуры за талант, вдохновение, самоотверженный труд и преданность своему делу. Желаю крепкого здоровья, неиссякаемой энергии, новых творческих достижений, благодарных зрителей и дальнейшего процветания районному Дому культуры!

А. АМАНЖОЛОВА.

Юные таланты с огромным творческим потенциалом

В школе-лицее г. Макинск состоялся смотр художественной самодеятельности среди дошкольных организаций образования района - настоящий праздник детского творчества, вдохновения и радости, в котором свои невероятные таланты продемонстрировали маленькие жители нашего района - воспитанники детских садов и мини-центров района.

Уже с самого входа гостей встречала по-настоящему праздничная атмосфера: фойе лицея было украшено яркими шарами, а веселые аниматоры в костюмах любимых детских мультгероев дарили улыбки и хорошее настроение. Казалось, что в этот день весь зал наполнился особым светом детства, добра и счастья. Повсюду звучал детский смех, царили искренние эмоции и ощущение большого общего праздника.

Концертная программа прошла на одном дыхании. Маленькие таланты представили свои лучшие номера, наполнив зал теплом, искренностью и неподдельными эмоциями. Ведь дети на сцене - это сама непосредственность, чистота души и огромный творческий потенциал. Каждый ребенок словно маленький лучик света, способный согреть сердца зрителей своей открытостью, старанием и искренней любовью к творчеству.

Юные артисты красиво пели, танцевали, выразительно читали стихи, уверенно держались на сцене и поражали зрителей свои-

ми способностями. В каждом выступлении чувствовалась огромная подготовка, старание и желание подарить радость окружающим. Каждый номер сопровождался бурными и заслуженными аплодисментами, а в глазах зрителей читались гордость, восхищение и умиление.

Особое восхищение вызывает то, насколько многогранно и ярко раскрывается детское творчество именно в дошкольном возрасте. Такие мероприятия помогают детям проявлять свои способности, развивать артистизм, уверенность в себе, любовь к искусству и умение работать в коллективе. Именно через творчество дети учатся выражать свои эмоции, мечтать, фантазировать и видеть красоту окружающего мира.

Огромных слов благодарности заслуживают педагоги и работники дошкольной сферы, которые ежедневно вкладывают в детей не только знания и умения, но и частичку своей души, любви и заботы. За каждым красивым номером стоит колоссальный труд воспитателей, музыкальных руководителей, хореографов и всех специалистов, которые терпеливо готовили детей к выступлению, поддерживали их, помогали раскрыть таланты и поверить в собственные силы. Благодаря их профессионализму, терпению и преданности своему делу дети смогли так ярко проявить себя на сцене.

Особые слова благодарности хочется выра-

зить организаторам замечательного праздника - районному отделу образования в лице руководителя Алии Жолдыгуловой, а также всем педагогам и сотрудникам дошкольных организаций района за высокий уровень подготовки и создание настоящего праздника детства.

Нельзя не отметить и огромную роль родителей, которые являются главной поддержкой для своих детей. Именно любовь, забота, внимание и вера родителей помогают малышам смело выходить на сцену, преодолевать волнение и добиваться первых успехов. Совместный труд педагогов и родителей дает прекрасные результаты, помогает детям расти уверенными, талантливыми и счастливыми.

Подобные мероприятия имеют огромное значение для воспитания подрастающего поколения. Они объединяют детей, педагогов и родителей, создают атмосферу добра, дружбы и взаимной поддержки, а также помогают сохранять и развивать культуру и творчество с самых ранних лет.

Искренне желаем всем участникам, педагогам и родителям новых успехов, вдохновения, ярких достижений, неиссякаемой энергии и плодотворной работы! Пусть детские улыбки и дальше озаряют наш район светом добра, счастья и надежды, а талант наших детей с каждым годом раскрывается все ярче!

А. АМАНЖОЛОВА.

31 МАМЫР – ҚУҒЫН-СҮРГІН ЖӘНЕ АШАРШЫЛЫҚ ҚҰРБАНДАРЫН ЕСКЕ АЛУ КҮНІ

Архивтегі ақиқат

XX ғасырдың 20-30-шы жылдары біздің еліміздің тарихындағы ең қарама-қайшы және қасіретті кезеңдердің бірі болды. 1927 жылы желтоқсанда большевиктердің Бүкілресейлік Коммунистік партиясының XV съезі Ауыл шаруашылығын ұжымдастыру науқанын жариялады. Ұжымдастыру-шағын жеке шаруа қожалықтарын ұжымдық ауылшаруашылық кәсіпорындарына артельдерге, колхоздарға, кооперация арқылы біріктіру процесі. Ұжымдастыру жұмыстары еріктілік, заңдылық қағидатын бұза отырып, байырғы халықтың өмір сүру ерекшеліктерін ескермей, мәжбүрлі түрде зорлық-зомбылық әдістерін қолданумен жүргізілді. Науқан барысында ауқатты, орта шаруалар азаматтық құқықтарынан айырылып, әлдебірі тұтқындалып, «итжеккенге» айдалды, біреулері ату жазасына кесілген еді. Сонымен қатар, жергілікті билік тарапынан әлеуметтік қауіпті, яғни саяси жағынан сенімсіз деп танылған тұлғалар да қудалауға ұшырады.

Науқан барысындағы асыра сілтеу, кулактар мен орта шаруаларды класс ретінде жою ауыр зардаптарға әкеліп соқты.

Бұрынғы жылдары жарияланған мақалаларымызда ауданымыздың шаруа қожалықтары айналдырған 4-5 жылдың ішінде күйзеліске ұшырағаны, айрандай ұйып отырған отбасының шаңырағы тас-талқан болғаны жайлы жазған болатынбыз. Шаруалар амалсыздан егіс алқаптарын, мал басын қысқартты. Көптеген салықтарды төлей алмай сайлау құқықтарынан айырылып, туған өлкесінен басқа жаққа көшуге мәжбүр болды. Үкіметке қарсы шыққандары атылды, иә болмаса Біріккен мемлекеттік саяси басқармасының (ОГПУ) еңбек лагерлерінде- Беломор канал, Волга-Дон т.б. колонияларда еңбек етіп жазаларын өтеді.

Аудандық архив қорларының құжаттары

негінде ауданымыздың 244 азаматы сайлау құқығынан айырылғаны анықталды. Олардың ішінде дін өкілдері - 3, қалғандары-саудагерлер мен кісі еңбегін пайдаланғандар. Үшеуі - әйел. Ұлттық құрамы - 39 қазақ қалғаны басқа ұлт өкілдері. Бұл азаматтарға тағылған кінә дәулетті болғаны, меншігінде диірмен, дүкені болғаны, жалдамалы адамдарды ұстағаны, яғни кісі еңбегін пайдаланғаны, дін қызметкері (молла, ишан, поп), кейбіреулерінің жеке істерінде Кеңес үкіметіне қарсы қозғалыстарға қатысқаны үшін- контра, бандит, банда деп айыптаған.

Архив құжаттарында азынаулақ кездесіп қалған деректер негізінде туған өлкеміздің тарихына байланысты ақпаратты оқырмандарымызға жеткізуге тырысамыз. Сайлау құқығынан айырылған жандар Кеңес мекемелеріне өз азаматтық құқықтарын қалпына кетіру үшін жазған өмірбаяндарында аудан аумағында болған оқиғалар, жер-су, елді мекендердің байырғы атаулары жайлы мәліметтер кездеседі. Мысалға Капитоновка селосының тұрғыны өз өмірбаянында 1930 жылдың 10 қаңтарында ҚК 59-2 бабымен 1929 жылы азық-түлік жинау науқанына қарсы көтеріліске қатысқаны үшін айыпталып, 8 жылға бас бостандығынан айырылғанын, жазасын Беломор каналы құрылысында өтегенін жазған. Өзі әкесімен Ішкі Ресейден 1902 жылы Пушкино селосына қоныс аударып байларда жалдамалы жұмыс істегенін, кейін 1904 жылы, Айгай деген жерге яғни Капитоновка селосына тіркелгенін баяндаған.

1936 жылы жазасын өтеп келген арнайы қоныс аударушының (сецперселенец) анықтамасында оның тұрған жері-Қарағанды облысы Щучье ауданы Аршалы ауылдық Кеңесінің №16 аулы деген мәлімет бар.

Ал Степняк алтын кеніші фельдшерінің өмірбаянында «В 1919 году 24/ХІ взяли штурмом ст. Котуркульскую которая была занята полковником Комаровым, башкирами у которых забрали все трофеи, два орудия, обоз с обмундированием и снаряжением, которое все передали в 1-й крепос. Челябинский полк, а потом двинулись по стопам белых частей Комарова, Анненкова и генерала Бакича и Дутова от ст. Котуркульской на Сергоополь, Семипалатинск, Устькаменогорск, Урджар, Джаркент, Алма-ата, и Ташкент где уж наш полк был переименован из 1-го крепостного Челябинского пехотного полка в 529 стрелковый полк Туркестанского фронта главнокомандующим был покойный Фрунзе...».

1941 жылы Еділ бойынан ауданымызға депортацияланып 1942 жылдың қазан айында Қарағанды кірпіш зауытына Еңбек Армиясына шақырылған азаматтың ұрпағының хатынан үзінді жариялайық. 90 жасар әкесі сол кездерді былай баяндаған: «Мне было 15 лет. В трудовую армию призвали осенью 1942 года, вместе со старшим братом, 1925 года рождения, который там и умер в феврале, марте 1944 года... Я даже похоронить не мог... был сильный буран. Затем стал убежать, добывать пропитание, за что был осужден и отправлен в тюрьму в Кустанай (Кокшетау). Спасибо охраннику

казаху, который не дал умереть от голода и холода в товарном вагоне... В тюрьме получил профессию токаря... Еда там была..., а в декабре 1944 года меня, как несовершеннолетнего, освободили...»

Бір естелі. Бірақ сол кездің шынайы бейнесін суреттейді. Шағын ғана хатта-тұтас тарих. Бір қызығы Қарағанды архивінде бұл кейіпкерімізге 1942 жылдың қараша айында 14 сом 87 тиын жалақы төленгені туралы дерек бар.

Зұлмат заманда тұтас халықтар қудалауға түсті. Туған жерінен зорлықпен көшірілген бес миллионға жуық адам қасиетті қазақ жерінен пана тапты. Қазақстан олардың құтты мекеніне айналды. Керісінше сол азалы жылдары еліміздің 5,5 мың адамы Қазақстаннан басқа аумақтарға жер аударылған болатын. Сталин өлгеннен кейін темір құрсау сөгілді. Ел еркін демала бастады. Қуғын-сүргінге ұшрағандардың алғашқы легі ақталды. Депортацияға ұшыраған ұлт өкілдерінің барлығына өзінің атамекеніне оралуына жүйе рұқсат бермеді. Еліне оралу үшін олардың ісі аранайы комиссияға қаралып, мақұлданған соң ғана Отанына оралуға мүмкіндік алатынды.

31 мамыр елімізде Қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күні болып бекітілді.

Өткенін ұмытқан ұрпақтың болашағы болмайды деген сөз бар. Бүгінде қуғын-сүргінге ұшыраған жандар мен Қазақстанға күштеп қоныс аударған ұлт өкілдерінің ұрпақтары егеменді елімізде тату тәтті өмір сүруде. Сол бір қанқұйлы жылдардың оқиғасын, оның жазықсыз құрбандарының есімдерін ұмытпай, оларды ерқашан есте сақтау, өткенге салауат етіп, ақтандақтар ақиқатына тереңірек мән беріп, ұғыну – бүгінгі ұрпақтың парызы.

Б. ҚОЖАҚАНОВ, аудандық архив директоры.

Заң және тәртіп

Мемлекеттік мекемелердің міндетті атрибуттарының бірі - пайдаланушылардың мүддесі үшін құжаттық мұраны сақтауды жүзеге асыратын мұрағаттар. Көпшіліктің көзқарасында мұрағаттар-жертөлелерде шаң басқан құжаттар үлкен сұр папкаларда сақталатын, іш пыстыратын сөрелер сияқты еслестейді. Бір қарағанда солай сияқты. Алайда мұрағаттық материалға үлгінен сәтте ондаған жылдар бұрынғы оқиғалардың еріксіз куәгеріне немесе қатысушысына айналасың.

Осындай бөлімшелердің бірі - Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитеті Департаментінің Ақмола облысы бойынша мұрағаты.

Мұрағат қызметкерлерінің басты міндеті - сақтауға берілген құжаттардың тұтастығын қамтамасыз ету және олардың сақталуына кепілдік беру. Департамент мұрағатында адамдардың тағдырлары жазылған бірегей құжаттар сақталады. Бұл құжаттар жаппай сталиндік қуғын-сүргін жылдарында елден қуылып, туған жерлерінен көшіріліп, Қазақстанға жер аударылған азаматтардың тағдырынан сыр шертеді.

Тарихи деректер Қазақстан аумағына басқа халықтардың жаппай қоныс аударуы саяси қуғын-сүргін жылдарында басталғанын айғақтайды. Қоныс аударушылардың алғашқы легі өткен ғасырдың 1929-1930 жылдарына келді. Олар - ұжымдастыру кезеңінде КСРО ХКК мен БОАК-тың «өлкелік/облыстық атқару комитеттері мен автономиялық республикалар үкіметтеріне кулактарды аудандардан көшіру құқығын беру туралы» қаулысының негізінде Қазақстан мен Сібірге жер аударылған ауқатты («кулак» деп аталған) шаруалар еді. Келесі толқын - 1936 жылы КСРО ХКК-нің «поляк ұлтының адамдарын Украин КСР-інен көшіру туралы» қаулысының негізінде жер аударылған поляк азаматтары болды.

Ұлы Отан соғысы жылдарында

Қазақстанға Кеңес Одағының әртүрлі өңірлерінен неміс ұлтының өкілдері жаппай қоныс аударды. 1941 жылы КСРО ХКК мен БКП(б) ОК-нің «Еділ бойындағы бұрынғы неміс АКСР-інен, Саратов және Сталинград облыстарынан неміс ұлтының азаматтарын көшіру туралы» қаулысы қабылданып, кейін Мәскеу, Куйбышев, Ростов, Ворошиловград, Сталин, Ленинград облыстарынан, сондай-ақ Краснодар және Орджоникидзе өлкелерінен немістер көшірілді. Қазақстанда тұрып жатқан немістер де арнайы есепке алынды. Олардың тағдырлары, өзге де көптеген халықтар сияқты, қазақ жерімен тығыз байланысты болды. Қоныс аударудың ең ауқымды кезеңдерінің бірі - 1944 жылғы оқиғалар. КСРО Жоғарғы Кеңесі Президиумының Жарлығы негізінде Солтүстік Кавказдан шешендер, ингуштар, қарашайлар, балқарлар, Қырымнан - қырым татарлары, армяндар, болгарлар, гректер; Грузиядан - түріктер, хемшилдер, күрдтер көшірілді. Мыңдаған адамдар туған жерінен жырақта қалды. Тек Ақмола облысының өзінде 467 арнайы комендатура жұмыс істеп, онда 98 530 қоныс аударушы есепте тұрды. Олардың ішінде 58 964 неміс, 3 780 поляк, Солтүстік Кавказдан 22 824 отбасы, 288 грек отбасы, Молдавиядан 665 отбасы, 7 176 «кулак», 3 776 жер аударылған және ІІХК, БМСБ-ның ерекше кеңесімен сотталған 1057 адам болған. Президент Нұрсұлтан Назарбаев «Жаппай саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтау туралы» Жарлыққа қол қойған күннен бері 33 жыл өтті. Бұл заңда «саяси қуғын-сүргін» ұғымына нақты анықтама берілген. Ол - мемлекеттік органдар немесе олардың атынан әрекет еткен лауазымды тұлғалардың саяси себептермен жүзеге асырған мәжбүрлеу шаралары: өмірінен немесе бостандығынан айыру, қамауға алу, мәжбүрлі емдеу үшін психиатриялық мекемелерге орналастыру, елден шығару, азаматтықтан айыру, тұрғылықты жерінен шығару - жер аудару немесе көшіру, арнайы қонысқа жіберу, бостандықты шектеу арқылы мәжбүрлі еңбекке тарту, соның ішінде

«еңбек армияларында», «НКВД жұмыс колонналарында», сондай-ақ саяси көзқарастары, таптық, әлеуметтік, ұлттық, діни немесе өзге де тиістілік белгілері бойынша соттық, соттан тыс немесе әкімшілік тәртіппен әлеуметтік қауіпті адамдар деп танылған.

Бүгінгі күні ақтау деп сот немесе заңмен белгіленген өзге тәртіпте тұлғаны саяси қуғын-сүргін құрбаны немесе саяси қуғын-сүргіннен зардап шеккен деп тану, оның бұзылған құқықтарын қалпына келтіру, келтірілген моральдық немесе материалдық залалды өтеу түсініледі. Құрбандар деп бұрынғы КСРО аумағында қудалауға тікелей ұшыраған және қазіргі уақытта Қазақстан азаматтары болып табылатын адамдар танылады, егер оларға кеңестік соттар арқылы қуғын-сүргін қолданылған болса, Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде әрекет еткен армияның әскери трибуналдары айыптаған болса, әскери қызметке шақырылғаннан кейін Қазақстаннан тыс жерлерде қуғын-сүргінге ұшыраған болса, орталық одақтық органдардың шешімдері бойынша қуғын-сүргінге ұшыраған болса, сондай-ақ Қазақстандағы 1986 жылғы 17-18 желтоқсан оқиғаларына қатысқаны үшін қуғын-сүргінге ұшыраған болса деп танылады. Соңғы жағдайда қасақана ада өлтіргені және милиция қызметкері немесе халық жасақшысының өміріне қол сұққаны үшін сотталғандар ерекшелік болып табылады.

Қазіргі уақытта өңірде арнайы қоныста болған адамдарға қатысты барлық материалдар Қазақстан Республикасы Президентінің мұрағатына тапсырылған. Бұл - 38 417 жеке іс. Заң қабылданғаннан бері көп жыл өтсе де, адамдар өздерінің туған-туыстары мен жақындарын ақтау үшін мұрағаттық мәліметтерге жүгінуді жалғастырып келеді. Біздің қызметкерлер Комитеттің ақпараттық деректер базалары негізінде қажетті мәліметтерді іздеп, мұрағаттық анықтама береді. Бұл анықтама тұлғаны саяси қуғын-сүргін құрбаны немесе одан зардап шеккен деп тануға негіз болады. Ол үшін прокуратураға,

облыс мұрағатына өтінішпен жүгініп, мұрағаттық анықтама және жеке басты куәландыратын құжаттарды ұсыну қажет. Соның негізінде ақтау туралы анықтама беріледі.

Арнайы қоныста болған адамдардың балалары үшін заңда бөлек тәртіп қарастырылған. Олар «саяси қуғын-сүргіннен зардап шеккендер» санатына жатады. Бұған ата-анасымен бірге айдауда, арнайы қоныста болған қуғын-сүргін салдарынан 18 жасқа толмаған ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалары болып танылады.

Айта кету керек, 1940 жылдан кейін туған, арнайы есепте тұрмаған, бірақ ата-анасымен бірге арнайы қоныста болған тұлғалар туралы мұрағатта жеке мәліметтер сақталмауы мүмкін. Сондықтан сұрау салу кезінде ата-анасының толық анкеталық деректерін көрсету қажет. Мұрағаттық анықтама солардың атына беріледі және онда олардың балаларымен бірге тұрғаны көрсетіледі.

Кейде Департамент архивінде сұралып отырған мәліметтер болмайды. Мысалы, 1930-35 жылдардағы «жаппай ұжымдастыру» кезеңінде кейбір деректер жойылған. арнайы қоныстанушылардың жеке істері қандай да бір себептермен 1955 жылы жойылған. Сондай-ақ Қиыр Шығыстан қоныс аударған корей ұлты өкілдері туралы мәліметтер толық сақталмаған.

Алайда, тиісті заңның 20-бабына сәйкес, құжаттық деректер болмаған жағдайда, туыстарының қуғын-сүргінге байланысты мәжбүрлі қоныс аудару фактісі тұрғылықты жері бойынша сот тәртібімен анықталуы мүмкін.

Тағы бір қиындық туғызатын жағдай — қуғын-сүргінге ұшырағандарға қатысты құжаттардың бәрі біздің мұрағатта сақталмайды. Көкшетау облысы 1997 жылы қайта ұйымдастырылғаннан кейін барлық құжаттар Солтүстік Қазақстан облысы бойынша Департамент мұрағатына берілді. Сондықтан кейбір қуғын-сүргінге ұшырағандар туралы деректер сол жерде қалып қойған. Құжаттарды бөлу мүмкін болмады. Карточкада әрдайым нақты аудан көрсетілмей, тек облыс қана көрсетілген.

Осының нәтижесінде, Көкшетау облысында арнайы қоныста болған азаматтарға анықтама алу үшін Петропавл қаласындағы Солтүстік Қазақстан облысы бойынша Департамент мұрағатына жүгіну қажет.

Қорытындылай келе, мұрағат – тек құжаттар сақтайтын орын ғана емес, өткеннің сырын ашатын, тарихи әділеттілікті қалпына келтіруге мүмкіндік беретін маңызды мекеме.

Мұрағаттық анықтамалармен құжаттарды беру мемлекеттік қызмет ретінде:

1) Апопись қойылған мұрағаттық анықтама үшін мемлекеттік баж құжат дайын екені туралы хабарлама алғаннан кейін алынады.

2) Мемлекеттік қызмет көрсетуге өтініштерді қабылдау және нәтижелерін беру жүзеге асырылады: «электрондық үкімет» веб-порталы арқылы немесе «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамы арқылы.

3) Мемлекеттік қызмет жеке және/немесе заңды тұлғаларға электрондық, ішінара автоматтандырылған және/немесе қағаз нысанда көрсетіледі.

4) «Бір өтініш» қағидаты бойынша көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің құрамына кіретін мемлекеттік қызметтерді көрсету мерзімі 13 жұмыс күнінен аспайды, оның ішінде: мұрағаттық анықтаманы дайындау - 8 жұмыс күні; апопись қойылған мұрағаттық анықтаманы дайындау - 5 жұмыс күні.

5) Мемлекеттік қызметті алу үшін құжаттар тізбесі:

- белгіленген үлгідегі өтініш;
- жеке басты куәландыратын құжат;
- туыстары туралы ақпарат алу кезінде туыстық дәрежесін растайтын тиісті құжаттар;
- көрсетілетін қызметті алушының мүдделерін үшінші тұлға ұсынған жағдайда нотариалды куәландырылған сенімхат.

А. НИТАЛИЕВА, ҚР БП Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитетінің Ақмола облысы бойынша Департаментінің аға прокуроры, кіші әділет кеңесшісі.

ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП – ЗАКОН И ПОРЯДОК

ИСТОРИЯ В АРХИВАХ

Одним из обязательных атрибутов государственных учреждений являются архивы, осуществляющие хранение документального наследия в интересах пользователей.

Принято считать, что архивы – это скучные стеллажи в подвалах, в которых хранятся ненужные пыльные документы в больших серых папках. На первый взгляд, так оно и есть. Однако, прикоснувшись к архивному материалу, невольно становишься свидетелем или участником событий, имевших место десятилетиями назад.

Одним из таких подразделений является архив Департамента Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан по Акмолинской области.

Главная обязанность сотрудников архива – обеспечение целостности и гарантия сохранности документов, переданных на хранение.

В архиве Департамента хранятся уникальные документы, на страницах которых запечатлены судьбы людей. Они сохранились со страшных времен массовых сталинских репрессий, когда люди подвергались изгнанию из страны, переселению из родных мест, направлению в Казахстан.

История свидетельствует, что масштабное переселение в Республику Казахстан других народов началось в годы массовых политических репрессий. Первый поток переселенцев пришел на 1929-1930-е годы прошлого века. Это были зажиточные крестьяне (так называемые «кулаки»), высланные в период коллективизации в Казахстан и Сибирь на основании постановления СНК и ЦИК СССР «О представлении краевым (областным) исполкомам и правительствам автономных республик права на выселение кулаков из пределов районов».

Следующими выселенцами стали лица польской национальности, которые в 1936 году были высланы на основании постановления СНК СССР

«О переселении лиц польской национальности из Украинской ССР».

Позже, в годы Великой Отечественной войны в Казахстан хлынула огромная волна немецких семей из разных регионов Советского союза. Выселение началось в 1941 году на основании постановления СНК СССР и ЦК ВКП(б) «О переселении граждан немецкой национальности из бывшей АССР немцев Поволжья, Саратовской и Сталинградской областей», затем были переселены немцы из Московской, Куйбышевской, Ростовской, Ворошиловградской, Сталинской, Ленинградской областей, Краснодарского, Орджоникидзевского краев. Немцы, проживающие в Казахстане, также были взяты на спецучет по месту жительства.

Их судьбы, как и судьбы многих других народов, оказались тесно связаны с казахстанской землей.

Одним из наиболее масштабных этапов переселения стали события 1944 года, на основании Указа ПВС СССР были переселены из Северного Кавказа чеченцы, ингуши, карачаевцы, балкарцы, из Крыма – крымские татары, армяне, болгары, греки; из Грузии – турки, хемшилы, курды – тысячи людей оказались вдали от родных мест.

Только на территории Акмолинской области дислоцировалось 467 спецкомендатур, в которых на учете состояли 98 530 поселенцев. Из них 58 964 немцев, 3 780 поляков, 22 824 семьи из Северного Кавказа, 288 семей греков, 665 семей из Молдавии, 7 176 кулаков, 3 776 ссыльных и 1 057 осужденных особым совещанием НКВД, ОГПУ.

Со дня, когда Президент Нурсултан Назарбаев подписал Указ «О реабилитации жертв массовых политических репрессий», минуло 33 года. Закон дал точное и исчерпывающее определение понятия «политических репрессий». Это меры принуждения, осуществлявшиеся по политическим мотивам государственными орга-

нами или представлявшими их должностными лицами в виде лишения жизни или свободы, включая заключение под стражу и принудительное лечение в психиатрических учреждениях, изгнание из страны и лишение гражданства, удаление из мест проживания (ссылки или высылки), направления на спецпоселение, привлечение к принудительному труду с ограничением свободы (в том числе «трудовых армиях», «рабочих колоннах НКВД»), а также социально-опасных лиц по признакам политических убеждений, классовой, социальной, национальной, религиозной или иной принадлежности в судебном, внесудебном либо административном порядке.

Сегодня под реабилитацией подразумевается признание лица в судебном либо ином установленном законом порядке жертвой политических репрессий или пострадавшим от политических репрессий, восстановление его нарушенных прав, возмещение причиненного морального или материального ущерба. Жертвами признаются лица, непосредственно подвергшиеся гонениям на территории бывшего Союза ССР и в настоящее время являющиеся гражданами Казахстана, в случаях применения им репрессий советскими судами, осуждения военной трибуналом действующей армии во время Второй мировой войны, репрессий после призыва для прохождения воинской службы за пределы Казахстана, репрессий по решениям центральных союзных органов, а также за участие в событиях 17-18 декабря 1986 года в Казахста-

родительского попечения.

Следует отметить, что лица, рожденные после 40-го года, на учете не состояли, а находились вместе с родителями на спецпоселении, и отдельно сведений на них в архиве не имеется. Поэтому при запросе следует указывать полные анкетные данные родителей. Архивная справка будет выдана на них, и в ней будет указано, что они проживали с детьми.

Иногда в архиве Департамента нет запрашиваемых сведений. Так, практически отсутствуют данные о лицах, подвергшихся политическим репрессиям в годы «сплошной коллективизации». Личные дела спецпоселенцев за 1930-35 гг. были из каких-то соображений уничтожены еще в 1955 году. Также отсутствуют сведения о лицах корейской национальности, высланных в Акмолинскую область с Дальневосточного края...

Однако, согласно статье 20 соответствующего закона, при отсутствии документальных данных факта вынужденного переселения, сопряженного с репрессиями родственников, может быть установлен в судебном порядке по месту жительства.

Еще одно затруднение вызывает то, что не все документы в отношении репрессированных находятся в нашем архиве. После реорганизации Кокшетауской области в 1997 году все документы были переданы в архив Департамента по Северо-Казахстанской области. Поэтому данные о некоторых репрессированных так и остались там. Разделить документы оказалось невозможным. Не всегда в карточке был указан конкретный район, только область.

В результате этого, гражданам, находившимся на спецпоселении в Кокшетауской области, следует обращаться за справками в архив Департамента по Северо-Казахстанской области в г. Петропавловск.

И в заключение хочется сказать, что архив, являясь хранителем многих тайн, спосо-

бен приоткрыть их завесу тем, кому она имеет непосредственное отношение.

Следует отметить, что выдача архивных справок и/или архивных документов (в пределах имеющихся архивов):

1) За представление архивной справки с апостилем взимается государственная пошлина после получения от услугодателя уведомления о готовности архивной справки.

2) Прием заявлений и выдача результатов оказания государственной услуги осуществляется через:

- через веб-портал «электронного правительства» либо через некоммерческое акционерное общество «Государственная корпорация «Правительство для граждан».

3) Государственная услуга оказывается физическим и (или) юридическим лицам в электронной (частично автоматизированной) и (или) бумажной форме.

4) Срок оказания государственной услуги, входящих в состав оказываемых по принципу «одного заявления» не превышает 13 (тринадцати) рабочих дней, из них:

изготовление архивной справки – 8 (восемь) рабочих дней;

изготовление архивной справки с апостилем – 5 (пять) рабочих дней.

5) Перечень документов для получения государственной услуги:

- заявление установленного образца;

- документ, удостоверяющий личность;

- соответствующие документы, подтверждающие степень родства, при получении информации на родственников;

- доверенность, удостоверенная нотариально – при предоставлении интересов услугодателя третьим лицом.

А. НИТАЛИЕВА, старший прокурор Департамента Комитета по правовой статистике и специальным учетам ГП РК по Акмолинской области, младший советник юстиции.

Психологические аспекты влияния деструктивных религиозных течений

В современном обществе проблема влияния деструктивных религиозных течений приобретает все большую актуальность. Такие организации могут использовать психологические методы воздействия, направленные на изменение мировоззрения человека, подавление критического мышления и формирование полной зависимости от группы и ее лидеров. Особую опасность подобные течения представляют для людей, находящихся в состоянии эмоционального кризиса, социальной изоляции или поиска смысла жизни.

Деструктивные религиозные течения отличаются тем, что их деятельность наносит вред психологическому, социальному и иногда физическому состоянию личности. Под видом духовного развития и поддержки они могут применять методы манипуляции сознанием, эмоционального давления и контроля поведения участников.

Одним из ключевых факторов вовлечения человека в деструк-

тивное религиозное течение является психологическая уязвимость. Люди, переживающие стресс, одиночество, утрату близких, семейные конфликты или внутренний кризис, часто стремятся найти поддержку и понимание. Представители подобных организаций активно используют эти состояния.

На начальном этапе человеку демонстрируют внимание, заботу и принятие. Этот метод иногда называют «бомбардировкой любовью», когда новый участник получает большое количество положительных эмоций и ощущение собственной значимости. В результате у него формируется эмоциональная привязанность к группе.

Постепенно происходит изменение системы ценностей личности. Человеку внушается мысль о том, что только данная организация обладает «истинным знанием», а внешний мир является опасным и враждебным. Это способствует формированию зависимости от группы и снижению способности к самостоятельному анализу

информации.

Деструктивные религиозные течения могут использовать различные методы психологического контроля: ограничение общения с родственниками и друзьями, контроль информации, формирование чувства вины и страха, психологическое давление со стороны лидеров, использование коллективного внушения, создание эмоциональной зависимости.

Особое значение имеет влияние авторитета лидера. Руководитель такой организации часто воспринимается участниками как человек, обладающий исключительными знаниями или духовной силой. Его мнение становится безусловным и не подлежит сомнению.

В некоторых случаях применяются техники, способствующие изменению состояния сознания: длительные молитвы, монотонные повторения, ограничение сна, строгие посты или эмоциональнонапряженные собрания. Всё это может снижать способность человека критически оценивать проис-

ходящее.

Психологические последствия пребывания в деструктивном религиозном течении могут быть серьезными и длительными.

У человека наблюдаются: тревожность и эмоциональная нестабильность, чувство страха и вины, потеря индивидуальности, зависимость от мнения группы, депрессивные состояния, трудности социальной адаптации после выхода из организации.

Нередко страдают семейные отношения. Участник может отдаляться от близких, прекращать общение с друзьями и полностью подчинять свою жизнь требованиям организации. После выхода из подобного течения человек может испытывать внутренний кризис, потерю смысла жизни и трудности принятия самостоятельных решений.

Особенно уязвимыми являются подростки и молодежь, поскольку в период формирования личности возрастает потребность в принадлежности к группе, признании и поиске

жизненных ориентиров.

Психологическая помощь людям, пострадавшим от влияния деструктивных религиозных течений, должна быть комплексной. Важную роль играет поддержка семьи, восстановление социальных связей и работа с психологом или психотерапевтом.

Основными задачами психологической помощи являются: снижение тревожности и чувства страха, формирование самостоятельности, возвращение способности принимать собственные решения, восстановление доверия к окружающим людям.

Большое значение имеет профилактика. Необходимо развивать у молодежи психологическую устойчивость и информационную грамотность. Также важна просветительская работа, направленная на объяснение методов манипуляции и признаков организаций.

Понимание психологических механизмов вовлечения и методов манипуляции позволя-

ет своевременно распознавать опасность подобных течений и предотвращать негативные последствия.

Исследования показывают, что главная профилактика среди молодежи: это доверительные отношения со взрослыми, чувство собственной ценности, занятость и интересы.

Подросток часто уходит в такие группы не от хорошей жизни, часто это попытка найти: смысл жизни, поддержку, принятие, то есть, если подросток получает всё это в школе и семье, риск вовлечения снижается.

Наша с вами задача сделать так, чтобы поддержку, принятие и смысл жизни можно было найти в школе, семье и современном обществе!!!

Т. ГРЕДИНА, руководитель отдела психологической поддержки КГУ «Центр анализа и развития межконфессиональных отношений» Управления по делам религии Акмолинской области.

АУДАН ТЫНЫСЫ – ПУЛЬС РАЙОНА

БАЛАЛАРДЫҢ БОЛАШАҒЫ ЖАРҚЫН, АЛАР АСУЫ БИІК БОЛСЫН!

«Әрқашан күн сөнбесін» деген тамаша атпен ауданның білім беру ұйымдарының көркемөнерпаздар шығармашылығының гала-концерті аудандық Мәдениет үйінде өз мәресіне жетіп, өнер мен шығармашылықтың, талант пен шабыттың шынайы мерекесіне айналды. Кештің мазмұнды әрі әсерлі бағдарламасы көрермендерге көтеріңкі көңіл күй сыйлап, залды ерекше рухани атмосфераға бөледі. Бұл мерекелік кеш балалар шығармашылығының шексіз мүмкіндігін, өнердің тәрбиелік маңызын және өскелең ұрпақтың бойындағы дарынның жарқын көрінісін айқын көрсетті.

Концерт патриоттық прологпен басталды. Қазақтың рухы мен отансүйгіштік сезімді арттыратын керемет театралдық көрініс көрермендердің жүрегіне жетті десек артық болмас. Әрбір номер жоғары деңгейде дайындалып, сахнаның ар жағында отырған әрбір жан дүниесіне жол таба білді. Сахнадан патриоттық әндер шырқалып, заманауи вокалдык шығармалар мен әсерлі аспаптық композициялар орындалды. Әрбір би қойылымы нәзіктікке, жігерге, шынайылық пен кәсіби шеберлікке толы болды. Жас өнерпаздардың сахнадағы еркіндігі, көрерменмен байланыс орната білуі және өнерге деген сүйіспеншілігі көпшілікті тәнті етті.

Балалардың әрбір өнер көрсетуінен үлкен дайындық пен тынымсыз еңбектің нәтижесі байқалды. Жас таланттар тек өз қабілеттерін ғана емес, сонымен қатар сахна мәдениетін, жауапкершілікті, ұйымшылдықты және шығармашылық ізденісті де көрсете білді. Олардың өнерге деген құштарлығы мен талпынысы көрермендерге ерекше әсер сыйлады.

Әрбірі зор қошеметпен қабылданды. Бұл кеште сахна тек концерт ететін орын ғана емес, жаңа жұлдыздар жанған, балалардың арманы мен таланты қанат қаққан ерекше

шығармашылық алаңына айналды.

Балалардың шығармашылығын дамыту - олардың жан-жақты тұлға болып қалыптасуындағы маңызды бағыттардың бірі. Өнер арқылы бала өз ойын еркін жеткізуге, әсемдікті сезінуге, еңбекқорлыққа, тәртіпке және өзіне деген сенімділікке үйренеді. Осындай мәдени іс-шаралар жас ұрпақтың рухани дүниесін байытып, олардың бойындағы талантты ерте жастан байқап, дамытуға үлкен мүмкіндік береді. Шығармашылықпен айналысатын бала мейірімді, белсенді, ізденімпаз әрі болашаққа сеніммен қарайтын тұлға болып қалыптасады.

Осындай ауқымды шараның жоғары деңгейде өтуіне атсалысқан педагогтар мен жетекшілердің еңбегі ерекше құрметке лайық. Ал осындай іс-шараларды ұйымдастырған - аудандық білім беру бөлімін, оның ішінде білім басшысы Әлия Жолдығұлованың еңбегін атап өтпей болмас. Балалардың әрбір жетістігінің артында ұстаздардың маңдай тері, кәсіби біліктілігі, шыдамдылығы мен үлкен жүрегі тұр. Олар балалардың бойындағы қабілетті ашып, шабыт беріп, сахнаға деген сенімді қалыптастыру жолында аянбай еңбек етуде.

Сонымен қатар ата-аналардың қолдауы мен сенімі де айрықша рөл атқарады. Баласының әрбір қадамына қуанып, шығармашылығына демеу бола білген ата-аналардың еңбегі зор. Ұстаз бен ата-ананың бірлескен еңбегі нәтижесінде балалар жаңа белестерді бағындырып, биік жетістіктерге қол жеткізуде.

Барша қатысушыларға, ұстаздарға және ата-аналарға шығармашылық табыс, толағай жетістік, шабыт пен қажымас қайрат тілейміз! Балалардың жарқын күлкісі мен өнерге деген сүйіспеншілігі әрдайым еліміздің болашағын нұрландыра берсін!

А. АМАНЖОЛОВА.

Псевдоблогерлердің мақсаты қандай?

Қазіргі ақпараттық заманда әлеуметтік желілер қоғам пікірін қалыптастырудың негізгі алаңына айналды. Бұл кеңістікте пайдалы ақпаратпен қатар, қоғамға кері әсер ететін мазмұн да көбейіп келеді. Соның бірі – псевдоблогерлер құбылысы.

Псевдоблогерлер – өздерін тәуелсіз пікір иесі, халықтың жанашыры ретінде көрсететін, бірақ шын мәнінде біржақты, тек негативті ақпарат таратуға бейім адамдар. Олар қоғамдағы кез келген мәселені әсірелеп, тек кемшіліктерді көрсету арқылы аудитория жинауға тырысады.

Негізгі мақсаттары

Псевдоблогерлердің басты мақсаты – мемлекетке және оның болашағына деген сенімді әлсірету. Олар:

Жүйелі түрде тек жағымсыз жаңалықтарды жариялайды, Мемлекеттік бастамаларды жоққа шығарады немесе бұрмалайды, Қоғамда үрей, күмән және сенімсіздік тудырады, Азаматтардың болашаққа деген үмітін төмендетеді, Мұндай әрекеттердің нәтижесінде адамдарда «бәрі жаман», «ештен өзгермейді» деген ой қалыптасады. Бұл – қоғамның дамуына кедергі келтіретін өте қауіпті үрдіс.

Әсер ету тәсілдері

Псевдоблогерлер көбіне эмоцияға әсер ететін әдістерді

қолданады: ашулы, арандатушы тақырыптар; тексерілмеген немесе жартылай шын ақпарат; қоғамдағы жекелеген мәселелерді жалпылау; пікірді факт ретінде көрсету.

Олар адамдардың сенімін пайдаланып, өз аудиториясын көбейтеді. Ал аудитория көбейген сайын, олардың ықпалы да арта түседі.

Қоғамға тигізетін зияны

Псевдоблогерлердің әрекеті бірнеше жағынан зиян: Қоғамда бөлінушілік пайда болады, Мемлекеттік институттарға сенім азаяды, Жастардың елге деген көзқарасы теріс қалыптасады, Конструктивті сынның орнына тек негатив үстемдік етеді, Сын айту – қалыпты нәрсе. Бірақ сын шынайы, дәлелді және шешім ұсынумен қатар жүруі тиіс. Ал псевдоблогерлер көбіне тек мәселені айтып, одан шығу жолын көрсетпейді.

Псевдоблогерлердің негізгі мақсаты – ақпарат тарату емес, қоғам санасына күмән мен сенімсіздік ұялату. Бұл өз кезегінде мемлекеттің тұрақтылығы мен болашағына кері әсер етеді.

Сондықтан әрбір азамат ақпаратты саралап, тексеріп қабылдауы керек. Сыни ойлау қабілеті – бүгінгі қоғамның ең маңызды қорғанысы.

Т. ДЮСЕНБАЙ, Бұланды аудандық билер алқасының мүшесі.

Воспитание честности, справедливости и гражданской ответственности

В Модельной детской библиотеке проведен информационный час «Мир без коррупции», направленный на формирование у подрастающего поколения антикоррупционного мировоззрения, воспитание честности, справедливости и гражданской ответственности. В мероприятии приняли участие учащиеся 7 «В» класса Общеобразовательной школы №1 города Макинска.

Библиотекарь рассказала ребятам о понятии коррупции, ее негативном влиянии на общество. Был продемонстрирован видеоролик «Нет коррупции», после просмотра которого учащиеся обсудили увиденное и высказали свое мнение.

Почетным гостем мероприятия стал заместитель начальника по личному составу, подполковник полиции Ернар Серикович Каиржанов. В своем выступлении он рассказал школьникам о важности честности, порядочности и ответственности перед обществом, а также подчеркнул, что борьба с коррупцией является одной из важных задач государства. Ребята смогли задать

Ауыр дерттен сақтаныңыз!

Менингит - бұл өлім-жітім деңгейі жоғары ми мен жұлын мембраналарының ауыр инфекциялық қабынбалы ауруы. Менингитті бактериялар, вирустар, саңырауқұлақтар және тіпті паразиттер тудыруы мүмкін. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының (ДДҰ) мәліметтері бойынша бактериялық менингит ең үлкен қауіп тудырады. Менингиттің бұл түрінен шамамен әр оныншы науқас қайтыс болады және әр бесінші адам ауыр асқынуларға шалдығады (паралич, психикалық бұзылулар, сепсис, пневмония).

Инфекция көздері: ауру адам және тасымалдаушы.

Инфекцияның берілу жолдары: ауа-тамшы арқылы – жөтелген, түшкірген, сөйлескен кезде ауыз арқылы, фекалий арқылы – жеке гигиенаны сақтамаған кезде; босанған кезде – жаңа туған сәби науқас анасынан не вирус тасымалдаушы анасынан жұқтыруы мүмкін; тұрмыстық байланыс – науқас заттарын пайдаланғаннан жұқтыру; жәндіктер мен кене шаққаннан (климаты ыстық елдерде көбірек); кеміргіштерден ластанған су, тағам арқылы (суға түскен кезде); науқаспен сүйіскен, жыныстық қатынасқа түскен кезде жұқтыру қаупі бар. Менингитті барлық жастағы адамдар

жұқтыруы мүмкін. Осылайша, жас балалар көбінесе В тобындағы стрептококктармен, сирек менингококктармен және пневмококктармен, жасөспірімдермен, жас және ересектер – менингококктармен, егде жастағы адамдар көбінесе пневмококктар мен менингитті жұқтырады.

Негізгі белгілер аурудың себептеріне, ағымына байланысты (жіті, жітіге жақын немесе созылмалы): мойын бұлшықетінің қаттылығы, қызба, бас ауруы, жүрек айну және құсу, ақыл есінің шатасуы, психикалық жағдайдың өзгеруі, неврологиялық бұзылулар (есту, көру қабілетінің жоғалуы, когнитивті бұзылулар), құрысу, кома.

Сепсис (септицемия) дамыған кезде: аяқ-қолдың суық болуы; буын және бұлшықет ауруы; тыныстың жиілеуі; диарея; қою күлгін немесе қызыл бөртпе.

Нәрестелерде симптомдар кейде ересектерге тән белгілерден ерекшеленеді: белсенділіктің төмендеуі және ұйқышылдық; мазасыздық және тоқтаусыз жылау; табеттің төмендеуі; дененің қаттылығы немесе солғындығы; ісінген еңбек (бастың төбе бөлігі).

Инфекцияның алдын алу; Спецификалық - вакцинация менингитке әкелетін көптеген аурудың алдын алады. Балаларға менингит-

ке қарсы екпені әдетте ерте жаста егеді.

Спецификалық емес
Жеке гигиена қағидаларын сақтау.
Егер қалада инфекция көбейсе, адамдар көп шоғырланған жерлерге бармау;
Түсуге тыйым салынатын су айдында түспеу;
жеміс-жидек, көкөністі тұтынар алдында мұқият жуу;
қайнамаған суды ішеу;
энтеровирустық ауру симптомдары пайда болған адамдармен контакт жасамау;
иммунитетті нығайту: денені шынықтыру, спортпен айналысу, дұрыс тамақтану, дәрумен қабылдау, қатты суық тигізбеу;
уақыттың көп бөлігі өтетін орынжайды күнделікті желдету, ылғалдап жинау;
эпидемиялық өршу болған кезде медициналық маска кию.

Егер өзіңізде, балаларыңызда немесе басқа жақын адамдарыңызда аурудың белгілерін байқасаңыз, дереу медициналық көмекке жүгіну керек!

Өзіңізді және жақындарыңызды қорғаңыз!

Бұланды аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы.

интересующие их вопросы и получили содержательные ответы.

В ходе мероприятия ведущая провела интерактивную игру «Да или Нет», где учащимся предлагались различные жизненные ситуации, связанные с проявлениями коррупции. Школьники активно участвовали в обсуждении.

Для закрепления полученных знаний была организована познавательная викторина «Мир без коррупции», в которой дети проявили хорошие знания, внимательность и заинтересованность в обсуждаемой теме. Также участники познакомились с тематической книжной выставкой «Скажи «Нет!» коррупции», на которой была представлена литература, рассказывающая о правах граждан, законе и необходимости противодействия коррупции.

Мероприятие прошло познавательно в теплой и дружеской атмосфере.

Г. НУРКИШЕВА, старший специалист Модельной детской библиотеки.

РЕДАКЦИЯ ПОШТАСЫНАН – ИЗ ПОЧТЫ РЕДАКЦИИ

ПЯТЬ ЛЕТ АДМИНИСТРАТИВНОЙ ЮСТИЦИИ РК

За последние годы Казахстан сделал заметный шаг в развитии правовой системы, внедрив институт административной юстиции. По всей стране созданы специализированные межрайонные административные суды, сформированы судебные коллегии по административным делам.

Ключевым показателем успешной судебной реформы, направленной на повышение доверия к правосудию является то, что значительное число дел решается в пользу граждан.

В июне 2026 года исполняется пять лет реформе административной юстиции в Республике Казах-

стан. Введение нового вида судопроизводства и принятие Административного процедурно-процессуального кодекса (АППК) создало реальный инструмент защиты прав граждан и бизнеса, реализуя при этом последовательную политику закона и порядка.

Внедрение административной юстиции является одной из значимых реформ для всей правовой системы страны, поскольку она выступает своеобразным барометром состояния законности в системе государственного управления.

АППК регулирующий административные процедуры и поря-

док административного судопроизводства, в течение этих пяти лет служит основой для полноценного функционирования административной юстиции по стандартам передовых европейских стран.

Это свидетельствует о главном – общество поверило административным судам как эффективному инструменту защиты от незаконных действий государственных органов.

Вместе с расширением юрисдикции административных судов и развитием процессуальных механизмов особое значение приобретает практическое

внедрение положений АППК в деятельность государственных органов. За пятилетний период становления административной юстиции судами региона проведена значительная работа по укреплению взаимодействия с государственными органами.

Подводя итоги пятилетнего этапа функционирования административной юстиции в Республике Казахстан, можно с уверенностью отметить, что данный институт находится на стадии активного развития и уже демонстрирует высокую эффективность.

Буландынский районный суд.

Казахстан без насилия в семье

В период с 18 мая по 8 июня 2026 года на территории Буландынского района проводится республиканская акция «Казахстан без насилия в семье», направленная на профилактику семейно бытового насилия, укрепление семейных ценностей, защиту прав женщин и детей, а также повышение правовой культуры населения.

Основной целью акции является предупреждение правонарушений в семейно-бытовой сфере, оказание своевременной помощи гражданам, оказавшимся в трудной жизненной ситуации, а также формирование в обществе принципа нулевой терпимости к любым проявлениям насилия.

В рамках акции сотрудниками полиции Буландынского района совместно с представителями местных исполнительных органов, организаций образования, здравоохранения, социальной защиты, общественными организациями и иными заинтересованными служ-

бами проводятся профилактические мероприятия. Организуются встречи с населением, разъяснительные беседы, приемы граждан, профилактические обходы, посещения семей, находящихся в трудной жизненной ситуации, а также лекции и беседы в организациях образования и трудовых коллективах.

Особое внимание уделяется профилактической работе с лицами, допускающими правонарушения в сфере семейно-бытовых отношений. В отношении нарушителей принимаются предусмотренные законодательством меры, включая вынесение защитных предписаний и установление особых требований к поведению.

Семья является основой общества, и именно в семье формируются уважение, взаимопонимание и ответственность. Каждый человек имеет право на безопасную жизнь без страха, унижения и насилия. Важно помнить, что своевременное обращение за помощью

может предотвратить тяжелые последствия и сохранить благополучие семьи.

Призываем жителей Буландынского района не оставаться равнодушными к фактам семейно-бытового насилия. При возникновении угрозы жизни и здоровью, конфликтных ситуаций в семье, а также при необходимости получения помощи и консультации просим своевременно обращаться по номеру 102 либо к старшему инспектору по противодействию семейно-бытовому насилию отдела полиции Буландынского района, майору полиции Женисовой Заире Гомаровне.

Только совместными усилиями возможно создать безопасное общество, где царят уважение, взаимопонимание и семейное благополучие.

«Казахстан без насилия в семье» - вместе за безопасное будущее!

Районный отдел полиции.

Құрметті Никольск

ауылының тұрғындары!

Әкімшілік-аумақтық бірліктерді, елді мекендердің құрамдас бөліктерін атау, қайта атау, сондай-ақ олардың атауларының транскрипциясын нақтылау және өзгерту кезінде тиісті аумақ халқының пікірін есепке алу қағидаларына сәйкес Никольск ауылдық округі Никольск ауылы қайта атау мәселесі бойынша 2026 жылғы 11 маусым сағат 11-00-де әкімдік ғимаратында, Никольск ауылы Советская көшесі 5А мекенжайы бойынша жергілікті қоғамдастық өкілдерінің қатысуымен тұрғындар жиыны өтетінін хабарлаймыз.

Баршаңыздан белсенді қатысуларыңызды сұраймыз.

Никольск ауылдық округінің әкімдігі.

* * *

Уважаемые жители села Никольское!

Сообщаем, что согласно Правилам учета мнения населения соответствующей территории при наименовании, переименовании административно-территориальных единиц, составных частей населенных пунктов, а также уточнении и изменении транскрипции их наименований 11 июня 2026 года в 11-00 часов в здании акимата, по адресу: село Никольское, улица Советская, 5А, состоится сход граждан с участием представителей местного сообщества по вопросу переименования Никольского сельского округа в село Никольское.

Просим всех принять активное участие.

Акимат Никольского сельского округа.

Набор на контрактную службу

Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал проводит набор на воинскую службу по контракту в ВС РК:

Требования, предъявляемые к лицам, поступающим на воинскую службу по контракту: иметь гражданство Республики Казахстан; контракт заключается с гражданами РК не моложе 19 лет, за исключением курсантов, и не старше возраста на пять лет младше придельного возраста состояния на воинской службе в зависимости от воинского звания, установленного настоящим Законом РК «О воинской службе и статусе военнослужащих» № 561 от 16.02.2012 года; отслужившие срочную воинскую службу, либо прошедшие обучение на военной кафедре высшего учебного заведения или военную подготовку в специализированных организациях Министерства обороны по подготовке военно-обученного резерва; контракт о прохождении воинской службы может заключаться, как с мужчинами, так и с женщинами на 3;5;10 лет с правом продления срока контракта до достижения придельного возраста.

Военнослужащие по контракту Вооруженных Сил Республики Казахстан имеют достойную заработную плату, социальный пакет. Офицеры, сержанты и рядовые, получают денежную компенсацию за аренду жилья. В условиях контракта содержится право гражданства на соблюдение его прав и прав членов его семьи, включая получение льгот, бесплатном медицинском обеспечении и другим

социальным гарантиям в соответствии с Законом Республики Казахстан.

Проводится набор на воинскую службу по контракту сержантского и рядового составов в воинские части регионального командования «Астана» расположенные в городах: Караганда в/ч 46298, 85510, 31775, г.Приозерск в/ч 06705, 18405, пгт.Спасск в/ч 43635, г.Абай в/ч 35835, г.Костанай в/ч 99260.

Проводится отбор по контракту офицеров запаса медицинского состава для комплектования вакантных должностей в воинскую часть 55209 г.Алколь и вакантных должностей рядового состава в воинскую часть 75488 г.Ақтау, Карагандинскую область г.Сарань в/ч 44803

Желающие служить на контрактной основе могут обратиться по адресу: Объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал, г.Макинск, ул.Сейфуллина 3, кабинеты № 7, 8; тел: 2-34-33, где можно получить более подробную информацию. При себе нужно иметь: удостоверение личности, военный билет.

А. МУХАНЖАНОВ, начальник Объединенного отдела по делам обороны Буландынского района и района Биржан Сал.

Құрметті Капитоновка ауылының тұрғындары!

Әкімшілік-аумақтық бірліктерді, елді мекендердің құрамдас бөліктерін атау, қайта атау, сондай-ақ олардың атауларының транскрипциясын нақтылау және өзгерту кезінде тиісті аумақ халқының пікірін есепке алу қағидаларына сәйкес Капитоновка ауылдық округі Капитоновка ауылы деп қайта атау мәселесі бойынша 2026 жылғы 11 маусым сағат 11-00-де, Капитоновка ауылы Первомайская көшесі, 6 мекенжайы бойынша, ауылдық мәдениет үйінде, жергілікті қоғамдастық өкілдерінің қатысуымен тұрғындар жиыны өтетінін хабарлаймыз.

Баршаңыздан белсенді қатысуларыңызды сұраймыз.

«Буланды ауданының Капитоновка ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ.

Уважаемые жители села Капитоновка!

Сообщаем, что согласно Правилам учета мнения населения соответствующей территории при наименовании, переименовании административно-территориальных единиц, составных частей населенных пунктов, а также уточнении и изменении транскрипции их наименований 11 июня 2026 года в 11-00 часов в здании сельского дома культуры, по адресу: село Капитоновка, улица Первомайская, 6, состоится сход граждан с участием представителей местного сообщества по вопросу переименования Капитоновского сельского округа в село Капитоновка.

Просим всех принять активное участие.

ГУ «Аппарат акима Капитоновского сельского округа Буландынского района».

Приглашают военные ВУЗы РК

Выбор профессии – один из самых ответственных этапов в жизни каждого человека. Поэтому очень важно сделать правильный выбор, найти то единственное дело, которое бы приносило наибольшее удовлетворение человеку и в котором бы он полностью раскрыл себя и свои возможности.

Профессия офицера – романтическая и поистине героическая, но в то же время одна из самых сложных, требующая большой нервно-психической устойчивости и моральной подготовки, высоких личностных качеств. Человек, решивший стать кадровым военным, полностью посвящает свою жизнь армии. Вот почему решение юноши стать офицером должно отличаться сознанием большой важности и значимости предприняемого шага.

Юноша! От тебя во многом зависит, кем ты станешь, какой оставишь след в жизни, какую пользу принесешь Родине. В военно-учебные заведения РК принимаются юноши в возрасте от 17 лет до 21 года, отвечающие всем требованиям профессионального отбора, изъявившие желание обучаться в высшем учебном заведении и посвятить свою жизнь военной службе. Профессиональный отбор кандидатов в военно-учебные заведения осуществляется путем всесторонней оценки личности по следующим показателям: моральные качества и общественная активность, военно-профессиональная направленность и индивидуальные психологические качества, состоя-

ние здоровья, физическая подготовленность и общеобразовательная подготовка.

Юноши, желающие поступить в военно-учебные заведения, подают заявления по месту жительства в районные отделы по делам обороны до 1 апреля года поступления. В заявлении указывается фамилия, имя, отчество, год и месяц рождения, адрес места жительства, наименование военного вуза и факультет. Вне конкурса при успешной сдаче единого национального тестирования (ЕНТ 50 баллов и выше) и соответствии другим требованиям профессионального отбора принимаются юноши из числа сирот или оставшиеся без попечения родителей. Срок обучения в высшем военно-учебном заведении зачисляется в общий стаж работы. За время обучения курсантам ежегодно предоставляется двухнедельный каникулярный отпуск в зимнее время и месячный отпуск летом с бесплатным проездом к месту проведения отпуска и обратно. Начиная со дня поступления и до окончания у, курсанты находятся на полном государственном обеспечении. Окончившим высшее военно-учебное заведение присваивается воинское звание лейтенант, выдается нагрудной знак и диплом о высшем образовании.

Офицерскому корпусу принадлежит решающая роль в выполнении задач, стоящих перед Вооруженными Силами по защите независимости Родины и территориальной целостности государства. В настоящее время

в стране действуют следующие военно-учебные заведения:

Военный институт Сухопутных войск имени Сагадата Нурмагамбетова г. Алматы по специальностям: менеджмент в военном деле; социальная и идеологическая работа в воинском коллективе; логистика в военном деле; инженерные системы и сети в военном деле.

Военный институт Сил воздушной обороны имени Талгата Бегельдинова г. Актөбе по специальностям: летная эксплуатация воздушных судов в государственной авиации; авиационная техника и технологии в государственной авиации; летная эксплуатация беспилотных летательных аппаратов; военная медицина.

Военно-инженерный институт радиоэлектроники и связи г. Алматы по специальностям: радионавигация в военном деле; радиотехника и инжиниринг в военном деле; радиоэлектроника и инжиниринг в военном деле; инфокоммуникационные технологии в военном деле; автоматизация и управление в военном деле; системы информационной безопасности в военном деле.

Военный колледж Министерства обороны РК имени Ш.Уалиханова г. Щучинск по специальности менеджмент младшего звена в военном деле.

По всем интересующим вопросам обращаться в объединенный отдел по делам обороны Буландынского района и района Биржан сал по тел.: 2-34-33.

АҚПАРАТТЫҚ АЛАҢ – ИНФОРМАЦИОННОЕ ПОЛЕ

«Tort Tulik» мобильді қосымшасы туралы не білеміз?

Жануарларды есепке алу: Ауыл шаруашылық министрлігінде мал иелері үшін пайдалы мобильді қосымша әзірленді.

Қазақстанда 2023 жылдың 18 шілдесінен бастап ауыл шаруашылығы жануарларының иелеріне арналған «Tort Tulik» мобильді қосымшасы іске қосылды. Жобаны Ауыл шаруашылық министрлігі АӨК-дегі экономикалық саясатты талдау орталығымен бірлесіп әзірледі. Қосымша ауыл шаруашылық жануарларының базасын кеңейтуге көмектеседі, әр бір жануар иесі (ШҚ, ЖШС, ЖҚШ және т.б.) өз малына түгендау жүргізе алады. Осының арқасында ветеринарлар ветеринариялық-профилактикалық шараларды уақтылы және толық көлемде жүргізуге мүмкіндік алады.

Қолданба смартфон арқылы ветеринариялық төлқұжат алуға болады және болашақта малды сатып алу-сату, жоғалған кезде тергі ауыстыру, сондай-ақ соудан кейін жануарды есептен шығару рәсімдерін жасауға болады. «Tort Tulik» ауыл тұрғындары үшін ақпараттық хабқа айналады.

Қолданбада саланың соңғы жаңалықтарын жіберу мүмкіндіктері, алдағы вакцинация туралы хабарламалар және т.б. бар. Қолтаңба жаңартылған сайын ет сатып алушыларға арналған бөлім енгізіледі. Қойындыда «sogum.kz» қазақстандықтар жануардың ветеринариялық бақылауынан өткен ұшаға тікелей ауыл шаруашылығы тауарын өндірушіден тапсырыс бере алады.

«Tort Tulik» Android Playmarket –тен жүктеуге қол жетімді болғанша, әзірлеушілер кейінірек қосымшаны iOS-тағы смартфондарға бейімдейді. Айта кетейік, мобильді бағдарламаның әлеуетті пайдаланушылары бүкіл ел бойынша 1,5 млн мал иесі болады.

«Tort Tulik» қосымшасы арқылы иелерге келесі функция/өтініш қолжетімді:

1. төлді тіркеуге қою;
2. жануарды сатып алу-сату (бір тұрғылықты жерде);
3. өз қажеттілігіне сойылған жануарды тіркеуден шығару;
4. ветеринариялық паспортты алу;
5. ауыл шаруашылық жануарларының мәліметтеріне түзетулер жүргізу.

Толық ақпарат алу үшін ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитеті Буланды аудандық аумақтық инспекциясына хабарласуларыңызға болады: Макинск қаласы, Лесная көшесі, 7 үй, 2-15-09.

Что вы знаете о мобильном приложении «TortTulik»

В Казахстане с 18 июля 2023 года запущено мобильное приложение для владельцев сельскохозяйственных животных «TortTulik». Проект разработан Министерством сельского хозяйства совместно с Аналитическим центром экономической политики в АПК. Приложение поможет расширить базу сельскохозяйственных, каждый владелец животного (КХ, ТОО, ЛПХ и др.) может провести инвентаризацию своего поголовья. Благодаря этому у ветеринарных врачей будет возможность своевременно и в полном объеме проводить ветеринарно-профилактические мероприятия. Приложение работает через смартфон. Через программу также можно будет получить ветеринарный паспорт, и в будущем совершить процедуры купли-продажи скота, замены бирки при утере, а также снять животное с учета после убоя. «TortTulik» станет для сельчан своего рода информационным хабом.

Приложение содержит функции рассылки последних новостей отрасли, уведомления о предстоящей вакцинации и много другое. По мере обновления приложения будет внедряться раздел для покупателей мяса. Во вкладке «sogum.kz» казахстанцы смогут заказать тушу прошедшую ветеринарный контроль животного напрямую у сельхозпроизводителя. Приложение поможет расширить базу сельскохозяйственных животных, каждый владелец животного (КХ, ТОО, ЛПХ и др.) может привести инвентаризацию своего поголовья.

Через приложение «TortTulik» владельцам доступны следующие функции/заявления:

1. постановка на учет животного (в одном населенном пункте);
2. продажа и покупка животного (в одном населенном пункте);
3. снятие с учета животного для личного пользования;
4. получить ветеринарный паспорт;
5. осуществлять корректировку данных по сельскохозяйственным животным.

Пока «TortTulik» будет доступен для скачивания в Android Playmarket, позже разработчик адаптирует приложение и для смартфонов на iOS. Отметим, потенциальным пользователем мобильной программы станут 1,5 млн владельцев скота по всей стране.

Для более подробной информации просим обращаться: г. Макинск, ул. Лесная, 7. 2-15-09, ГУ «Буландинская районная территориальная инспекция КВК и Н МСХ РК».

Государственная услуга по установлению опеки и попечительства над детьми-сиротами и детьми, оставшимися без попечения родителей

В Республике Казахстан граждане могут оформить государственную услугу по установлению опеки или попечительства над детьми-сиротами и детьми, оставшимися без попечения родителей. Данная мера направлена на обеспечение защиты прав и интересов детей, нуждающихся в семейном воспитании и заботе.

Подать заявление на получение услуги можно через Государственную корпорацию «Правительство для граждан» либо посредством веб-портала электронного правительства.

Для оформления опеки или попечительства заявителю необходимо предоставить установленный пакет документов. В их числе - заявление, удостоверение личности, медицинские справки, документы о доходах, сведения о жилищных условиях, а также документы, подтверждающие отсутствие родительского попечения над ребенком. В случае если заявитель состоит в браке, требуется нотариально заверенное согласие супруга или супруги.

Кроме того, граждане, желающие принять ребенка на воспитание в семью, обязаны пройти специальную психологическую подготовку и предоставить соответствующий сертификат. Исключение составляют близкие родственники ребенка.

После подачи документов проводится их проверка. В течение трех рабочих дней специалисты осуществляют обследование жилищно-бытовых условий семьи и составляют соответствующий акт. Если ребенку исполнилось десять лет, дополнительно оформляется его согласие на устройство в семью под опеку или попечительство.

Общий срок оказания государственной услуги составляет 19 рабочих дней. При обращении через Государственную корпорацию день приема документов в указанный срок не входит.

Законодательством Республики Казахстан предусмотрены основания для отказа в установлении опеки или попечительства. Среди них - отсутствие гражданства, наличие судимости за тяжкие преступления, лишение родительских прав, отсутствие постоянного места жительства, недостаточный уровень дохода, а также наличие заболеваний, препятствующих выполнению обязанностей опекуна.

Особое внимание уделяется защите прав и безопасности детей. Поэтому государственные органы тщательно проверяют достоверность представленных документов и соответствие кандидатов установленным требованиям.

Следует отметить, что по принципу «одного заявления» граждане также могут одновременно подать документы на назначение пособия опекунам и попечителям на содержание ребенка-сироты или ребенка, оставшегося без попечения родителей.

Государство продолжает создавать условия для семейного устройства детей, обеспечивая им право на заботу, воспитание и благополучную жизнь в семье.

Отдел опеки и попечительства районного отдела образования.

Безопасное лето: правила поведения на воде и пожарная безопасность в период каникул

С наступлением летних каникул дети и подростки большую часть времени проводят на улице, у водоемов, на природе и дома без постоянного присмотра взрослых. Именно в этот период особенно важно соблюдать правила безопасности, чтобы избежать несчастных случаев, травм и пожаров.

Одним из наиболее опасных мест летом являются водоемы. Ежегодно в стране происходят трагические случаи на воде, основными причинами которых становятся купание в необорудованных местах, оставление детей без присмотра взрослых и несоблюдение элементарных правил безопасности. Министерство по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан напоминает: купаться необходимо только в специально разрешенных и оборудованных местах.

Во время отдыха у воды категорически запрещается: купаться без сопровождения взрослых; заплывать за буйки; нырять в незнакомых местах; прыгать в воду с мостов, причалов и лодок; плавать на самодельных средствах; находиться у воды в состоянии алкогольного опьянения; оставлять маленьких детей без присмотра даже на короткое время.

Родителям необходимо постоянно напоминать детям о правилах поведения на воде и не допускать их нахождения возле рек, озер и водохранилищ без взрослых. Следует помнить, что даже неглубокий водоем может представлять серьезную опасность.

Не менее актуальной в летний период остается и пожарная безопасность. Жаркая и сухая погода, детская шалость с огнем, неосторожное обращение с электрическими приборами и разведение костров нередко становятся причиной пожаров.

В целях предупреждения пожаров необходимо соблюдать следующие меры безопасности: не оставлять детей одних дома; хранить спички и зажигалки в недоступных для детей местах; не допускать игр с огнем; не перегружать электрическую сеть; не оставлять без присмотра включенные электроприборы; не разводить костры вблизи сухой травы и строений; не сжигать мусор в ветреную погоду; своевременно очищать территорию от сухой растительности и мусора.

Особое внимание следует уделить эксплуатации электрооборудования. Использование неисправных электроприборов, поврежденных проводов и самодельных удлинителей может привести к короткому замыканию и возгоранию.

Уважаемые родители! Безопасность детей во многом зависит от вашего внимания и ответственности. Регулярно проводите с детьми профилактические беседы, объясняйте последствия необдуманных поступков и личным примером показывайте соблюдение правил безопасности.

Только совместными усилиями можно сделать летние каникулы безопасными, спокойными и радостными для каждого ребенка.

ОЧС Буландынского района.

Порядок действий арендатора при продлении срока аренды на земельный участок

Государственная услуга оказывается ГУ «Аппарат акима Алтындынского сельского округа» (далее – услугодатель) с 9.00 до 14.30.

Временный возмездный (безвозмездный) землепользователь (арендатор) при оформлении права на земельный участок на новый срок, согласно пункта 2 статьи 37 Земельного кодекса Республики Казахстан, обращается в местный исполнительный орган по месту нахождения участка с предоставлением следующего пакета документов: 1) заявление на продление срока аренды земельного участка по форме согласно Приложению 1; 2) документ, удостоверяющий личность (для идентификации личности); 3) копия идентификационного документа (акт на право временного возмездного (долгосрочного, краткосрочного) землепользования (аренды) земельного участка либо земельно-кадастровый план); 4) копия типового договора временного (краткосрочного, долгосрочного) возмездного (безвозмездного) землепользования (аренды) на земельный участок.

При этом уполномоченный орган по земельным отношениям может потребовать дополнительные документы, обосновывающие использование земельного участка надлежащим образом (при условии неизменности границ земельного участка, а для земельного участка сельскохозяйственного назначения, предоставленного для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, сельскохозяйственного производства – также при наличии резуль-

татов мониторинга использования земель сельскохозяйственного назначения, предоставленных для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, сельскохозяйственного производства).

Истребование от арендаторов документов, которые могут быть получены из информационных систем, не допускается.

Уполномоченный орган по земельным отношениям получает согласие арендатора на использование сведений, составляющих охраняемую законом тайну, содержащихся в информационных системах, при продлении срока аренды, если иное не предусмотрено законами Республики Казахстан.

При сдаче арендатором всех необходимых документов уполномоченному органу по земельным отношениям подтверждением принятия заявления на бумажном носителе является отметка на его копии о регистрации в канцелярии с указанием даты и времени приема заявления.

Результатом услуги является правоустанавливающий документ на новый срок землепользования, договор временного землепользования или мотивированный отказ.

Основанием для отказа в продлении срока с правом временного (краткосрочного, долгосрочного) возмездного (безвозмездного) землепользования (аренды) на земельный участок является: 1) установление недостоверности документов, представленных услугополучателем для получения государственной услуги, и (или) данных (сведений), содержащихся в них; 2)

несоответствие услугополучателя и (или) представленных материалов, данных и сведений, необходимых для оказания государственной услуги, требованиям, установленным частью шестой пункта 3 статьи 43, частью первой пункта 2 статьи 37 Земельного кодекса Республики Казахстан.

Необходимо отметить, что согласно пункту 7 статьи 43 Земельного кодекса Республики Казахстан, договор временного (краткосрочного, долгосрочного) возмездного (безвозмездного) землепользования заключается соответствующим уполномоченным органом области, города республиканского значения, столицы, района, города областного значения на основании решения о предоставлении права на земельный участок в срок не позднее десяти рабочих дней со дня принятия решения.

В случае мотивированного ответа об отказе в оказании государственной услуги, в соответствии с частью первой пункта 2 статьи 37 Земельного кодекса Республики Казахстан, оформление прав на земельный участок производится в порядке определенном статьей 43 Земельного кодекса Республики Казахстан.

Информацию по всем интересующим Вас вопросам можете получить в ГУ «Аппарат акима Алтындынского сельского округа» Буландынского района, телефон 34-4-48, электронная почта gudanilovakimat2010@mail.ru.

Л. ЛЕБЕДЕВА, главный специалист ГУ «Аппарат акима Алтындынского сельского округа».